

Aina Antonsson berättar om uppväxten på Håhls gård

Aina Antonsson (Eriksson) föddes 1920 i Lista socken och kom med sina föräldrar Anton och Elvira Eriksson och storebror Torsten till Håhl 1922. I Bärbo-pärmen beskriver hon uppväxten under 1920- och 1930-talet i Bärbo socken.

”Vi kommer från Tistad, passerar kyrkogården, vägen går till vänster vid fattigstugan, genom Prästgårdshage, Översjön, Översjötorp, passerar kvarnen, Oxhagen, där vi gick i småskolan, lärarinna fröken Rut Flodin.

Vägen fortsätter genom skogen. Varje plats har små minnen. Där plockade vi blåsippor, där plockade vi svamp, lingon osv. Vägen fortsatte förbi Bärsbacken, genom sänkor och skog till Hällbacken (man säger att om man sparkade en sten på vägen mitt i natten skrek ett barn).

En lite sväng ner till Gamla Håhl som på gammal tid hette Stormberg (där bodde Stormhatt med sina två fruar på 1600-talet). En raksträcka ner och vi är vid Håhls gård. Många tyckte att vi bodde så avlägset men här var det tryggt.

Huset vår familj bodde i delades med tre familjer. På hörnet bodde ladugårdsförman Hjalmar Karlsson med sin fru Karin och fyra söner. Huset var stort och rymligt. En trappa upp bodde en snäll kvinna som hette Rosina med sin son Knut. Knut klippte oss ungar. Jag var dörädd, han sa jag skulle bli svarthårig. Jag var ju blond.

Vi hade en stor lägenhet, kök, sovrum och en stor sal med fina kakelugnar, som tyvärr revs ner när de ledde in värme i huset. Några små rum på andra våningen för gäster som vi alltid tog emot. Det var inte så lätt att komma från och till gården på en dag. Reparatörer, mjölkassistenten, nasare med flera. Det var många som fick ligga på logen. Men då sov min far Anton dåligt. Många litade han inte på.

Jag var drygt ett år 1922 då pappa tog anställning vid Håhl som rättare. Befallningsman blev han senare. Håhls gård är ju en utgård till Nääs. Den kontakt vi hade med Nääs var lokaltelefonen till inspektorer Pettersson där.

Det var många gånger den inte fungerade, som när åskan gick och när det blåste ner träd på ledningen. Då fick vi ungar åka ner till Nääs om det var något viktigt eller någon som var sjuk.

Pappa fick med åren ett kontor och även telefon som kopplades genom Nääs för att komma ut på rikslinjen. En signal till Nääs. Två signaler till Håhl. Man gladdes åt varje grej som gjorde livet bekvämt.

Vi hade en hönsgård, alla hade höns. Vi hade en gris bakom gården så det var lång väg att gå. Det fanns en bod där vi förvarade mjöl, mat till hönsen, kli till grisen. Och saltat fläsk, sill från en tunna som alla hade del i. Fotogen till våra lampor.

Tänk när vi fick elektriskt, det var underbart, det var som allt ljus strömmade över oss, det var väl 1939 eller 1940, i slutet av kriget.

Ladugårdsförman var den första som hade högtalare radio. Där samlades hela rummet fullt när det sändes teater av något slag. Alla satt tysta och lyssnade, den sinnebilden sitter kvar. Nu när alla sitter för sig själva och tittar på teve. Alla delade med sig av nymodigheten.

En annan minnesbild är när gubbarna åkte ut med höskrindan. Ibland fick vi ungar åka med.

Var ofta med pappa när de tröskade och han vägde säckarna innan de åkte upp på magasinet. Sedan kördes dom till kvarnen nere i Stigtomta. Åtminstone med den statranson som folket på gården skulle ha. Det (mjölet) ingick i lönen.

Alla hade några liter mjölk om dagen. Vi hade ett trevligt utedass där flera i familjen kunde gå samtidigt. Vi pyntade med fina stjärnor på väggarna.

Det var underbara människor på gården. Vi barn kunde gå in till vem som helst om inte mamma var till hands.

Många av kvinnorna mjölkade för hand innan vi hade elektricitet till mjölkmaskinen. Det var jobbigt att gå upp vid femtiden på morgonen. Sedan gå hem och ordna mat åt familjen. Barnen skulle gå i skolan och ha matsäck.

Det tog en halvtimme att gå till skolan. Vi fick åka om det var mycket snö, sen när det blev plogat fick vi allt gå. Alla fick hjälpas åt att bära postväskan som kom till skolan från Tistad.

När vi blev tonåringar gick vi till "fattigstugan" och hade kul, spelade teater, dansade och tävlade. Knut Larsson och Einar Johansson hade koll på oss."

Aina Antonsson (1920)

Torggatan 19A Gnesta

Nutida bilder av vägen till Håhl.

Kyrkogården.

Bärboby.

Fattigstugan.

Hemmingstorp.

Översjökvarn.

Oxhagen.

Gamla Håhl

Vägen ner till Håhl.

Stora huset cirka 1905.

Stora huset på 50-talet.

Håhls gård på 50-talet.

Elvira och Anton Eriksson.